



## Erupția Vulcanului baptist.

De Dr. Grigorie Gh. Comșă  
Episcopul Aradului.

Cap. III.

### Desbinarea la Congresele din Timișoara.

Ziua de 9 Sept. a. c. a adus mari surprise pentru președintele Ion Socaci și secretarul general Ioan Ungureanu. Aceștia, ca prin vis, se pomenesc deslușii de un congres baptist, ținut în Timișoara, în următoarele împrejurări, expuse de dl. Ion Ungureanu într-o adresă să către Ministerul Cultelor. În adevăr cu adresa Nr. 146 din 17 Sept. a. c. dl. Ungureanu arată Ministerului că Uniunea baptistă a convocat adunarea generală anuală, pe zilele de 9 și 10 Sept. 1932 la Timișoara, conform articolului 6 din Statutul Uniunii și anume astfel, ca tot la 25 membri să se trimită un delegat oficial.

În preajma Congresului s'a ținut (în 8 Sept.) ședința comitetului general al Uniunii, cu 32 membri. În ședința comitetului s-au desbatut următoarele: Președintele Ion Socaci arată că misionarul american Walter Craighead dorește să participe la Congres. I-se dă telegramă de invitat.

Ion Socaci arată că democrația rău înțeleasă (noi): baptiștii care se lăudeau până acum cu democrația se tem acum de ea) produce neînțelegeri interne. Aduce apoi acuzele ce s'a adus secretarului general Ion Ungureanu. Acestea este acuzat de unii baptiști că ar fi părât la jandarmerie pe unii frați, că ar fi sustras dela fondul edil 60.000 lei, iar dela comunitatea Arad 63.000 lei. Dl. Ion Ungureanu se scuză că nu a dat pe nimeni la jandarmi, și spune că el nu face politică; aşa cum l-au acuzat Cocu și Pascu. Ungureanu acuză pe Cocu și Pascu că aceștia au deferit jandarmilor pe unii baptiști și au cerut dela autorități autorizație de a face propagandă lupistă. Prințind refuz, au cerut prefectului din Arad autorizație, spunându-i neadevărul că ei ar fi național-fărăniști. Co-

cu acuză pe Ungureanu că este liberal. *Iată dar că și unii și alții se acuză reciproc, că ei fac politică.*

În ședința comitetului, baptistul Borlea din Dezna (Arad) arată că predicatorii Pascu și Cocu au băjocurit pe Ungureanu, Socaci și Dan către baptiști. Predicitorul Cozman acuză pe Cocu că aranjază pe sate jocuri sociale dăunătoare moralității.

Președințele Socaci vorbește de procesul ce au cu baptistul Nica Neță din Arad la judecătoria din Arad și că la desbateri Cocu și Imbroane au acuzat pe Ungureanu că ar fi numit pe episcopul Grigorie al Aradului: *călăul nostru*, cu scopul de a câștiga pe judecător în favoarea părintelui Neță.

Se discută că Ungureanu a fost acuzat că ar fi agent sovietic. Se combată zvonul că el ar fi fost arestat în Arad și București și se arată că acuzele sunt fără temei, iar pentru sumele de 60.000 lei și 63.000 lei lui Ungureanu i se dă descărcare.

Urmează apoi cererea baptiștilor din București, parc Ferentari, cari doresc să aibă voie a face propagandă în județul Ilfov. Dl. Adorian, se opune, dar cererea se aproba la insistența membrilor din comitet Branea, Manolescu și Görung.

Vine apoi o scenă noslăvă: Cocu și Pascu sunt scoși afară, pentru că ar fi făcut pări nedrepte și ar fi avut purtare necuvântioasă. Se hotărăște că ei să fie deferiți congresului, căci ei: „*caută banul american, căruia î-se închină căci, Cocu a primit 15.000 lei, — spune fr. președinte — dela americani pentru a-și lăsa cal pentru călărași cu schimbul*”.

### Ziua Congreselor.

In 9 Sept., dimineața localul destinat adunării generale era ocupat aproape întreg de aderenți ai avocatului Dr. Gheorghe Simonca din Oradea și ai lui Petru Balc. Aderenții au fost aduși prin surprindere, cu camioane. Balc voia să se răzbune pentru că a fost deslușit de Uniune pentru grave abateri prevăzute în art. 25 din Statute. Balc și azi este președintele comunității din Oradea cu dela sine putere.

După deschiderea congresului Socaciu cere că toți cei din sală să iasă și apoi să intre la ședință numai delegații oficiali. Avocatul Șimonca se opune. Atunci președintele declară nulă adunarea convocată în localul baptiștilor germani din Str. Foch 17 și convocații congresul în alt loc, din Str. Mocioni 13.

Aici se constituie congresul condus de Socaciu, fiind prezenți (cum zice adresa) 180 delegați, reprezentând 665 adunări locale. După constituire se prezesc că o delegație alui Balc, dela celalalt congres (din sala Foch 17) vine să-i invite pe toți la celalalt congres. Dar ei nu se duc, căci — (zice raportul lui Ungureanu) toate se fac la machinațiile avocatului Doctor Șimonca.

Deci dl Ungureanu era că Ministerului că dl Constantin Adorian s-ar fi făcut vinovat de grave abateri în manipularea anumitor fonduri bănești și că chiar azi datorează Uniunii suma de 92 nouăzeci-două mii de lei.

Despre secretarul general cel nou, dl Sesonov ales la Timișoara, dl Ungureanu zice că are legături cu baptiștii americanii și a venit de curând din America. Dl Ungureanu se face a vîta că până mai ieri, alătări și dânsul avea destulă legătură cu americanii, care acum l-au afurisit după moda baptistă.

Despre Petru Balc, care la congresul din Timișoara s'a ales tutor orfanal, zice dl Ungureanu că este o sfidare, căci *Balc s-ar fi făcut vinovat de instruirea fondurilor colectate pentru săraci*.

Despre bibliotecarul baptist Boșorogeanu, zice Ungureanu, că a delapidat banii fondurilor pentru literatură.

Morar Gavril din Siria, Ioan Cocu și Daniil Pascu sunt acuzați că sunt finanțați de americanul Gill, locuitor acum în București.

El cere deci Onor. Minister, să ia măsurile convenite împotriva acestor instigatori, considerând totodată de nule și neavenientele lor repartite sau procese verbale. Deci vedem, că acum baptiștii dau drept Ministerului să se amestece în chestiunile lor interne, dar înainte de a se certa unui cu alii, toți contestau Ministerului dreptul de a se amesteca în chestiile cuitului lor. Noi credem că Onor. Minister nu va da nici un sprijin nici unuia, ca sub auspiciile statului să ne submineze acești pretenzi creștini, care se băteau în pești cu creștinismul lor, iar acum se află la fururile judecătoarești, acuzându-se reciproc de delapidări etc.

Dl Cocu, în memoriu său din 16 Sept., înaintat Ministerului, se plâng că Ungureanu a întrerupt ședința, încercând să rupă baptismul în două. O majoritate de 90% din delegații comunității dela Arad au votat contra lui Ungureanu, așa că el s'a pus afară de comunitatea din Arad, care recunoaște pe Adorian de președinte al Uniunii. Ministerul are acum tot dreptul să conteste lui Ungureanu orice drept de a se mai găsi în fruntea Uniunii, dar și americanilor le poate spune: iată cui

ai dat bani: unor oameni, care se ceră pentru bani, care reciproc au cerut concursul jandarmeriei și al autorităților administrative unui împotriva altora. Deci nu Evanghelia este scopul lor, deci nu sunt adevărate plângerile că autoritățile persecută pe baptiști.

Baptiștii dizidenți din Oradea-Mare au o revistă separată, „Lumina“, care în numărul 3 (trimestrul III) din anul 1932 prezintă altcum lucrurile dela congresul din Timișoara, aducând în public grave acuze lui Ungureanu și Socaciu, redactorului Ionescu dela „Farul Mântuirii“ și altora. Noi nu ne declarăm nici pentru unii, nici pentru alii, ci dăm în copie o parte din cele publicate în foia baptistă dela Oradea despre actualii șefi ai baptismului: Citeam din articolul de fond, intitulat: „Congresul dela Timișoara“.

(Va urma).

## Predică

pentru sărbătoarea: Intrarea în biserică.

*Iubiți Creștini,*

„Astăzi în biserică se aduce fecioara, cu totul fără prihană“.

Azi prăznuim intrarea în biserică a principei Maria, pe care dreptii Ioachim și Ana o închină Domnului.

Cu ochii sufletului îndreptați spre cel dințâi pașii, pe cari binecuvântata fecioară îi face spre templu, bunii creștini conduc de mâna copilașii lor în dumineci și sărbători, și mai vârtoș în acestea zile de post și pregătire sufletească, spre ușa sfintei biserici.

Astfel de părinți buni îngenunchiază alăuri de fiili lor seara și dimineața în fața sfintei icoane, le împreunează mânușele spre rugăciune, și cresc în frica lui Dumnezeu... îi închină Domnului.

Tăria și bogăția spirituală, cu care se înzestreză sufletele în astfel de momente, precumpănesc neasemănăt mai mult în viață decât toate bogățiile și știința lumii acestela.

„David Strauss, marele critic al creștinismului, deci un necredincios, și-a trimis copilașul renumitului preot Mehl, ca să-l învețe religia creștină și să-l boteze. Preotul să dus la Strauss și l-a întrebat: — Cum tu necredincios doresc ca fiul tău să fie crescut în spirit creștinesc?... ori poate glumești? — Nu, zise necredinciosul, doresc ca fiul meu să fie mai fericit ca mine“—(812).

Cheia fericirii celei adevărate o primesc fiili în creșterea creștinească.

Impresiile vii, care se prezesc în fragedul

suflet de copil la prima intrare în biserică, rămân neșterse și stăpânoare pentru toată viața.

Pe cât de fericiti sunt astfel de copii, pe atât de răsplăti sunt părinții lor. Nu cunosc o fericire mai superioară decât a mamei, care după serviciul sf. liturghiei întinde alături și mânuța fiului sau a fizelui sale după anaforă.

Apoi cine ar putea prețui îndeajuns atmosfera de seninătate și satisfacții a vieții familiare, dăruită cu copil, crescând în duhul evangheliei lui Hristos? Ori cu ce s'ar putea răsplăti fericirea părinților ai căror copii trăiesc creștinește iar prin viața lor sunt o binecuvântare pentru aceia, în mijlocul cărora viețuesc.

Maril cărmuitorii ai bisericii, oameni cu înalte situații sociale, — fiți unor părinți din familii modeste, — în cea mai mare parte pot mulțumi succesul lor în viață, spiritului de răbdare, de smerenie, de sărăguină, de muncă, pe cărți le-a altoit în sufletul lor creșterea creștinăscă din căminul familiar.

Prin aceasta creștere părinții buni pun temelie fericirii copiilor lor, căci nu în multimea diplomelor și nici în mormantul de aur, ci în curențenia sufletului și în sănătatea corpului stă adevarata condiție a fericirii.

Dar, durere, mulți părinți se complac într-o păcătoasă indiferență față de creșterea copiilor lor. Premerg în viață cu exemple rele. Copiii lor nu-i aud nici când rostind vr'o rugăciune, nu-i văd nici odată făcând măcar semnul crucii. În timpul sf. servicii religioase ei își caută tot felul de distrações ușoare, sub influența cărora sufletul copiilor rămâne sterp, străin de preocupări spirituale.

În sufletul astorfel de fiți prind rădăcini tot felul de apucături rele.

Cât este de nesocotită, ba chiar condamnabilă, fapta tatălui, care, ca să-și închipuie mai mare fățul, îi pune cu deasila țigareta în gură, deoarece îi șade bine; cloacnește cu el păhare, socotind că glumește; îi admiră când lovește sau înjură pe bunica, pentru că urătă? sau îi obicinuește la tot felul de sporturi și dexterități trupești, uitând cu desăvârșire... sufletul.

Vai lor, căci își vor lua plata nu numai în rătăcirile și durerile trecătoare, ci chiar în însăși nefericirea fiilor lor.

Minorii cleptomani și răufăcători, de cări adesea scriu gazetele, sunt în mare parte nefericiți, cără n'au avut parte de educație religioasă.

Străzile orașelor sunt adesea înpânzite de copilași săreni și murdarăi, cără acosteză pe trecător la tot pasul, cu mâna întinsă, și atunci când au luat banul fug să dea de știre

și altor cerșitori minori, că au dat de un client. Datorința creștinească e ca să dăruiești și ultimul ban, pentru potolirea foamei sau acoperirea altor trebuinți; când motivul cererii e lipsă. Când te gândești însă, că nefericiții copilași sunt de multe ori puși pe drumuri, desculți, în frig, numai ca să stârnească milă, atunci te înțelegă de crima de cări sunt capabili unii oameni, cărora nici nu li se mai poate da cîstitul nume de părinți.

Exemple de astfel de denaturate stări obvin adesea, ca semn de mare decadență morală.

O Doamne, trezește în sufletele tuturor părinților adevărată dragoste de fiți lor. Fă ca să înțeleagă toți părinții, că pilda dreptilor Ioachim și Ana este o sfântă poruncă pentru ei.

Dacă am mare durere cugetând la dezastru moral, care se petrece în sufletul nefericiților de cări am amintit, mă bucur, că vă văd pe voi, dragi școlari și școlărițe, în haine curate, înșiruți în fața sfântului altar în dumineci și sărbători. Prin purtarea voastră voi răsplăti grija bunilor vostră părinți ce o au pentru voi. — Nu-i uități niciodată. Rugați-vă lui Dumnezeu să vi-i trăiască. Asultați-l, căci copiii cel buni își arată iubirea față de părinți prin ascultare și supunere.

Fecioara Maria a închinat dela vîrstă de trei ani viață ei templului. — Inchinați și voi sufletele voastre lui Isus. — Dăruiți înima voastră în paza lui Isus, până când este încă neîntinată de rugina păcatelor.

Gândiți-vă cum s'a purtat Fecioara Maria și voi faceți ca ea. Asultați ce dulce vă aduce aminte de aceasta glasul sfintei biserici în cuvintele: „Ascultați filică și vezi și pleacă urechea ta“.

Doamne luminează și îndreptează pașii fiilor noștri, iar pe noi ne învrednicește ca prin viață curată să le fim bună pilda pururea treji și veghetori în îndrumarea lor spre Hristos, sub a cărui divină ocrotire să putem îndrepta pașii lor. Amin.

*Pr. Meletie Sora  
paroh.*

## Duminica a XXVI după Rusalii.

Lăcomia. (Luca Cap. 12 v. 16—21).

*Iubiți credincioși!*

Lumei de azi cu drept cuvânt i se poate spune, că este bolnavă. E ceva putred, ceva vițios. Nemulțumirea a cuprins pe toti. Nu

auzi decât oameni plângându-se de mizerie, neajunsuri, lipsuri.

Ce poate fi cauza? Cataclismul războiului, pe lângă multe alte necazuri, desigur a contribuit mult și la starea nenorocită a oamenilor de azi.

Din istorie știm, că după toate războaiele mari, moravurile oamenilor s-au stricat și omenirea s'a lăsat cuprinsă de cele mai grozave păcate. Una din căpetenile acestor păcate este fără îndoială: *lăcomia*. Azi, deși războiul uigător de oameni s'a terminat, e totuși în continuare alt războiu și par că bântuire mai grozav. E războiul ce se dă în numele lăcomiei.

Cei tari, cei cu bogății, luptă neîncetat cu cel slabii, cei necăjiți. Bogăția cu săracia duc o luptă de exterminare. Cei bogăți își va să în luptă toată energie, toată speculațuna, spre a și apăra avuția, — dacă nu o pot spori — iar cei slabii, cei neavuți să zbat din răsputeri spre a ajunge la o soartă mai bună. Si când te gândești, că după războiul câte elemente slabe n'au fost aduse la suprafață.

Cine este azi mulțumit? Toți doresc ceva mai bun. Câtă poftă de mai mare, de mai bun nu găsești la cel mai neînsemnat om? Lăcomia împinge pe om la cele mai nesațioase pofte.

Ah! bătă omenire, dacă vrei să înțelegi ce păcat mare este lăcomia și ce lucru fără de preț este înaintea Domnului bogăția strânsă pe pământ, ascultă dumnezeiasca parabolă rostită de Domnul nostru Iisus Hristos și cunoscută azi în sf. Evanghelie și vei găsi o admirabilă și mult grăitoare pildă în legătură cu păcatul lăcomiei.

Ascultați ce zice Domnul: „Unui om i-a rodit țarina”. Si el cugetând în sine zicea: „Ce voi face cu rodurile mele. Acestea voi face: Dărăma-voi jînțile mele, și mai mari le voi face și acolo voi strâng toate rodurile mele. Si voi zice sufletului meu: „Suflete, ai multe bunătăți, puse spre mai mulți ani; odihnește-te, mânâncă, bea, veseleste-te”. Dumnezeu însă i-a rostit: „Nebune! Întru aceasta noapte cerevor dela tine sufletul tău. Si cele ce ai pregătit ale cui vor mai fi?“ Așa se întâmplă cu cel ce-și adună comori și ești, iar pentru Dumnezeu nu se inavuștește”.

Lubiții mei! În clipele voastre de adâncire a lucrurilor și a vieții, cugetul vostru nu vă îndemnă niciodată să aprofundați aceste cuvinte ale Domnului?

Când ai un munte înaintea ta, e clar, că nu poți vedea ce aste dincolo. Așa este și cu comoara adunată pe pământ; ocupă un spațiu

prea mare în viața noastră și nu le lasă să privim și la alte comori ale sufletului. Gândul își stă mereu la comoară pe care o vezi într-o frumusețe nespusă, fără ca să-ți deie răgaz să privești și la lucruri, care au o frumusețe permanentă.

Bogăția pământească e totdeauna îmșelătoare, pentru că nu dă tot ce făgăduște. Fiecare om dorește să aibă viață, sănătate și un trai tîhnit. Avearea pe toate acestea le făgăduște; dar le dă oare? Sănătate ne dă oare bogăția? În cazul acesta cei bogăți ar fi să nu mai fie bolnavi. Oare tîhnă ne dă bogăția? Astă nici atât. Omul cu cât este mai bogat și cu cât are mai mult, cu atâtă dorește și mai mult

Rat om bogat zice: „Dumnezeu mi-a dat”!

El își zice: „Eu am câștigat; eu am muncit, și acest cuvânt „Eu” îi întunecă mintea.

Bogăția îi face pe om să credă, că în tot locul are mai multă trecere; prin bani crede că își poate satisface toate dorințele și mereu să îinstrâneră de Dumnezeu. De câte ori nu se întâmplă, că oameni simpli dela sat, șanjând la situație bună la oraș, gustând din toate plăcerile care le poate oferi banul, îl amețesc și cad în cea mai murdară inociră; lucru de care cu siguranță ar fi fost feriti dacă nu ar fi ajuns la bată mulți.

Oh! banul este un tiran cumplit. De multe ori se face stăpân pe om, deși omul trebuie să îi stăpânească. Si este aşa de clar, că cu cât bogăția sporește, cu atât sufletul slăbește. E adevărat că cu banul poți să-ți satisfaci multe pofte, mai ales cele ale trupului, — dar dacă își poți satisface multe plăceri ale trupului; dacă lumea încunjurătoare îi se încină, și dacă poți să-ți câștigi o seamă de prieteni și admiratori, pe cari îi ai numai până când poți să le dai; atunci te întreb, Iubite creștine, dacă cu banii tăi își poți lungi viața cu o zi măcar, cu un ceas, dacă, însăși, poți să-ți câștigi sufletul tău, dacă poți să îi mantuiești sufletul tău?

In lumea ceeaialătă, în „Imperația lui Dumnezeu” când vei sta în fața dreptului Judecător — și de acest lucru nu vei scăpa, oricâtă bogăție vei avea — fi sigur că Acela nu te va întreba: „Câți bani ai? Ce palat îi-ai zidit? Câte rânduri de haine ai? Ce fel de beuturi sau mâncări delicioase ai mâncat sau băut?“ Nu acestea te va întreba, ci cu totul altceva. Te va întreba: „Când m'ai văzut flămând, datu m'ai să mânc; când am fost gol, îmbrăcatu m'ai? Când am fost bolnav, cercețat m'ai? dacă am avut în mâni o carte otră-

vitoare de suflet, luat-o-ai dela mine și alte de acest fel?...

Ingăduiți-mă, vă rog, să vă istorisesc o întâmplare, la care incidental am fost martor ocular.

În războiu, în comuna mea natală trăia o țigancă, mamă la 8 copii, și soțul la armată. De la dimineață țiganca lăua pe unieri traista mare și colinda pela ușile oamenilor după milă. Cătră amiaz cu traista plină se întorcea spre bordeiu. Calea o dusă pe lângă școală, unde erau internați prizonerii italieni aduși pentru lucru.

Lihniți de foame — căci în ziua aceia sosisea din lagăr — văzând țiganca cu traista plină, vine o cățiva cu mâinile uscate intinse prin gard strigau: „Mangiare” (mâncare). Țiganca o sătă o clipă uluită ca de un trăznec; în ochii ei se iviseră boabe de lacrimi și par că i se ivi înainte figura băbatului ei — poate fămând undeva prin tranșee. Cu o clipeală de fulger își văză mână în traistă și scoase bucătă de bucătă mălai. Lucrul acesta îi facea cu o iuteală nelinchiuită. Dar iată, că mânile văzute prin gard sporesc; strigătul foamei se aude tot mai mult, iar țiganca, fără să-și deie seama, își văză mână mereu în traistă și abea își dă seama că traista să golit.

Iată năucă la gard și deodată cu ochii scăldăți în lacrimi o ia fuga pe lângă uluie spre bordeiu. Din departe îi ies înainte copilașii, strigând de foame. Mama îi întâmpină; îi ia în brațe pe rând, îi sărută cu căldură și începe să plângă cu hohot. Și blești copiii, năuciți, în ziua aceia au rămas flămândi și nu puteau înțelege de ce plângă mama lor.

Iată, lubiți creștinii! o icoană frumoasă a dragostei și milei creștine. Unde sunt vremurile frumoase de demult, când săracul nu bătea zădănic la ușa bogatului? Dacă ar înțelege bogății de azi, că bogăția este pentru om un mijloc, un ajutor pentru atingerea desăvârșirii, iar nu o piedică, o smintea, cum se întâmplă mai des.

În avere nu trebuie văzut un scop, un ideal sau mai bine zis un idol, ci numai un instrument în mână omului, prin care poate să-și ajute la realizarea idealului spiritual — mântuirea sufletului.

Iubitorii de avuții, toți aceia căi se închină banului ca unui idol; bogății nemiloși, tuturor acestora le sună îngrozitor cuvintele Mântuitorului: „Cu anevoie va intra bogatul în împărăția lui Dumnezeu”.

Idealul creștin trebuie să fie: „Împărăția

lui Dumnezeu”, căci zice mântuitorul: „Toate celelalte se vor adăuge vouă”.

De închelere ascultați, lubiți Creștinii cuvintele lui Tovie (XII. 8-10): „Mai bine este să faci milostenie, decât a strâng, căci milostenia din moarte izbăvește și curăță tot păcatul. Ceice fac milostenie și dreptate, umplese-vor de viață; iar ceice păcătuesc, vrăjinașii vieții lor sunt. Amin.

Pr. Tr. Golumba.

## Sfintirea Bisericii din Bocșig.

Duminică în 30 Oct. a. c. P. S. Sa agilul Episcop al Aradului a sfintit, și predat destinației sale, frumoasa biserică românească din fruntașa comună Bocșig. Comuna Bocșig este una dintre comunele înfloritoare de pe valea Crișului Alb, locuită de țărani harinci, așezăți, și cu port neaș românesc. Comuna este păstorită de doi preoți zeloși și cu răvoi pastorală către păstorii lor. Aici este leagănul dinastiei Caragheorghievi din Jugoslavia. Castelul în care s-a născut actualul Rege sărbesc Alexandru, există și azi și zidurile lui au fost martore la multe talne și zbuliuni din trecutul acestei dinastii, când trăia aici în surghiun.

Mândru de renumele comunei lor, poporul de aici a făcut cele mai grele sfotări, ca să-și zidească o biserică frumoasă. Și cu ajutorul lui Dumnezeu, prin vrednicia celor doi preoți și săliștele oamenilor de bine, români din Bocșig au o biserică mareșă, cu două turnuri.

P. S. Sa Episcopul Grigorie, deși cam suferind și fiind să grăbească la Bocșig, să prilejulască zî de sărbătoare și bucurie poporului de aici.

Din Arad, toالت prelat a plecat cu mașina Sâmbăta în 29 Oct. însoțit de P. C. Sa Părintele M. Păcăianu consilier eparhial și diaconul M. Măcinic. Peste noapte au poposit la Părintele protopop M. Cosma din Ineu.

În dimineața zilei de Duminică închirarea P. S. Sale în Bocșig a fost o cale de triumf. Tot poporul, îmbrăcat în haine de sărbătoare, a primit pe păstorul lor lubit, cu o bucurie delirantă. Casele au fost pavoazate cu covoare, verdeată și draperii naționale.

Sfintirea nouul lăcaș de închinare s'a început la orele 9, cu sfintirea apel, înconjurarea bisericii, urgerea nouului Sion, ungerea pereților cu miresme sfinte și stropirea cu apă sfintă. După așezarea sfinelor moaște în Sf. Altar, s'a început sf. Liturghie. A pontificat însuși P. S. Sa Episcopul Grigorie, așistat de Părintele consilier M. Păcăianu, protopopul M. Cosma, apoi 14 preoți și doi diaconi. Mulțimea de credincioși, evaluați

la 3000 suflete, n'a încăput în vasta biserică. Dintre intelectuali am observat pe Dr. I. Pop, subprefect județean, Pavel Dărlea profesor și deputat sinodal, P. Dărlea revizor școlar și L. Igrișan subrevizor școlar, I. Vancu preot gr. cat., A. Bogdan notar etc., precum și o frumoasă cunună de dame și domișoare. În cursul sfintei Liturghii, care a decurs în mod evlavios, P. S. Sa a împărtășit darul preoției tinerului diacon I. Poleac pentru parohia Cermel, iar întru diacon a fost hirotesit tinerul I. Giurgiu, pentru parohia Mocrea. Răspunsurile liturgice le-a cântat în mod precis corul din Bociș, condus cu multă dibăcie de directorul școlar din loc R. Furdui.

La prîceasnă P. S. Sa a rostit o predică de o concepție profundă, în care a arătat cu exemple din sf. Scriptură și din viața de toate zilele menirea omului alci pe pământ și consecințele mulțumitoare de căr se bucură ori care individ sau popor, dacă viețulește în conformitate cu percepțele aduse nouă de Mântuitorul Hristos. Puternica predică a învățatului Episcop dela Arad a lăsat o mare dâră de lumină în sufletele credincioșilor nostri din Bociș.

La sfîrșit P. S. Sa a lăudat vrednicia preoților din Bociș, distingând pe preotul T. Pap cu brâu roșu, iar lui A. Mâneran l-a dat act de recunoștință.

După serviciul divin, parohia a dat o masă în onoarea P. S. Sale, unde P. S. Sa a vorbit cu verba-i cunoscută pentru sănătatea Suveranului nostru și despre simțul nostru monarhic și dinastic.

Protopopul M. Cosma a reliefat calitățile și vrednicile eruditului Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa din Arad, care este o podoaabă a prelaților din România. Consilierul M. Păcăianu pentru administrație și în special pentru Dr. Ioan Pop subprefect județean, Dr. Ioan Pop pentru preoțime, revizorul școlar Pavel Dărlea pentru colaborarea Bisericii cu școala, Dr. P. Dărlea deputat sinodal pentru preoții din loc, preotul I. Popovici pentru protopopul Cosma s. a.

Tomșa, după care a urmat vorbirea de deschiderea a pr. A. Giurgiu, președintele cercului, cu sfaturi către popor de a se întări în credință și de a asculta de conducătorii lor. Pă. N. Toma a ținut conferință despre modul cum trebuie să facem educația copiilor. Conferința a fost precedată de o cântare religioasă executată de corul intelectualilor din loc.

Manifestațiunea religioasă a cercului s'a desfășurat cu un program bine ales, care a făcut impresie bună în mijlocul almășenilor. Sfaturile frumoase auzite au primit credință, ce până eri avea rădăcini tari — în această comunitate fructăse în părțile acestea — iar astăzi politicianismul sapă la temelia ei.

Pr. Gh.

## Misiuni religioase în Rădești.

Prea Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie, stăpânit de dorul de a da cât mai multă hrana sufletească credincioșilor, a trimis pe misionarul eparhial, pă. Z. Brădean, în comuna Rădești (Gurahonț) ca să împărtășească credincioșilor învățăturile Mântuitorului. Prea Sf. Sa a făcut această cunoșcere ogorii sufletesc al enoriașilor acestel comunitatei dornici de multă hrana sufletească.

Misiunea religioasă s'a fixat pe ziua de 23 Oct. 1932. C. sa pă. A. Giurgiu, preot în Rădești și preș. al cerc. relig. Almaș — pentru a da un mare fast acestel misiuni — a convocat, tot această zi, și cercul religios, în această comună.

Sâmbătă în 22 Oct. s'a săvârșit vecernia, după care s'a făcut introducerea misiunii prin preotul locului. Seară s'a făcut priveghere, după care a cuvântat c. sa pă. A. Florea, misionar ppesc, despre pocăință. S'au mărturisit bărbați și femei.

Duminică la orele 9 $\frac{1}{2}$ , s'a început sf. liturgie în sobor, de către preoții: Z. Brădean, A. Florea, I. Popoviciu, S. Stăniljan, E. Tomșa, A. Micluția I. Iancu și Gh. Cereanț. La prîceasnă s'au împărtășit preoții apoi mai mulți bărbați și femei. C. sa pă. misionar eparhial a predicat cu multă căldură sufletească despre premenirea sufletului prin credință și fapte bune. Predica a fost ascultată cu deosebită atenție de către credincioși. Biserica a fost aproape plină. Răspunsurile liturgice au fost cântate de corul plugătilor din loc, condus, cu destulă dibăcie, de T. Tomuția plugar.

După masă la orele 3 s'a săvârșit vecernia și sf. taina a maslui. Înainte de sf. maslu c. sa pă. V. Bulz, misionar ppesc, a vorbit despre taina sf. maslu. La sfîrșit c. sa pă. A. Giurgiu mulțumește pă. misionar și P. Sf. Sale pentru bunăvoiețea ce au arătat-o ajutându-l la binevestirea învățăturilor Mântuitorului. La aceasta c. sa pă. misionar răspunde cu o alcătuire, care a mișcat înimă celor prezenti.

Pr. Gh.

## Cerc religios în Almaș.

Preoții din jurul Almașului, constituiți în „Cercul religios Almaș“ au ales ca loc de desfășurare a activității lor, comună Almaș. În ziua de 31 iulie 1932 s'a săvârșit sf. Liturgie în sobor de către preoții: A. Giurgiu, I. Popoviciu, N. Toma, E. Tomșa, A. Micluția și Gh. Cereanț. După prîceasnă a predicat pr. A. Micluția despre lupta împotriva tuturor retelelor din popor. După sf. Liturgie s'a fănut sf. maslu pentru bolnavii din parohie. Răspunsurile liturgice au fost cântate cu multă căldură sufletească de către corul intelectualilor din Almaș, condus de bineprîceputul dirigent S. Turcu, cand. de preot.

După masă s'a făcut vecerale de către pr. E.

## Știri fapte și întâmplări.

### Respectarea Duminicilor în alte țări.

In Anglia, Duminica toate prăzniile sunt închise. Nu vezi deschise nici cărciumele, nici berăriile, nici cofetările chiar. Teatrele și cinematografele sunt și ele închise în ziua repaosului, ba nici trenurile nu circulă atunci. Englezi se duc în acea zi, pentru a se reculege sufletește, la biserici și săli unde se predică și se pot asculta diferite concerte religiose. Nu de mult, proprietaril de cinematografe din Anglia au cerut guvernului să le dea voie, ca săliile de cinematograf să fie deschise și Duminica. Cererea proprietarilor de cinematografe, urmând să fie supusă aprobării Parlamentului englez, a provocat mari turburări și discuții, astfel că guvernul a trebuit să o respingă. Dar nu numai în Anglia, ci și în America în unele provincii, Duminica e și strictă de odihnă și reculegere sufletească. Astfel populația orașului Baltimore, de 200 de ani respectă cu strictețe Duminica.

Acestea se întâmplă în alte țări creștine... în timp ce la noi... Duminica e și mare de târg, în bisericile unde mai funcționează școala de Duminică, abia pășește lumea. Toți se abat spre localurile de distracție din oraș, sau... fac vizite cunoștuților. Mai este nevoie de multă trudă încă, până vom îsbăti și noi să ne putem îngrijii cum se cuvine de cerințele sufletești.

### Botezul și înmormântarea în Rusia Sovetică.

Revista străină „Evanghelia și Libertatea” ne informează despre ceremoniile laice la botez și înmormântare, acte cu care bolșevicii au înlocuit slujbele religioase.

Astfel, la botez, un delegat al sovietelor aduce copilul în fața adunării, și-l stopește cu rachiu, dându-i un nume. După aceasta se face o masă mare, la care toți cei care au parte, cântă imnuri comuniste.

La înmormântare, mortul e pus într-un siclu vopsit roșu. Înaintea drapelui merg câteva steaguri roșii bolșevice (în loc de cruce și prapure), iar în urmă muzica cântă marșuri militare. La cimitir, un delegat sovietic vorbește contra religiei creștine și a tradiției. Poporul, silit și chinuit, primește desigur toate aceste născociri ale cărmuitorilor de astăzi, dar credem că deșteptarea lui sufletească va fi groaznică pentru toți cel cari vor să-l ucidă credința.

### Mijloacele de propagandă ale Adventișilor.

E cunoscut la noi faptul, că sectanții, în general, dar mai ales adventișii și baptișii, primesc mari ajutoare bănești din alte țări. Iată însă, că adventișii din județ Muscel, nepătând aduna sau primii bani la timp și având nevoie de mijloace materiale pentru propagandă, s-au apucat de... falșificat monede. Au deschis

pentru aceasta o fabrică în regiune, sub conducerea și controlul aspru a șefilor predicatori Albu și Petre Samoilă. Ei fabricau bani de alamă, cari să se asemene bine cu moneda noastră de 10 lei și propaganda ar fi mers sărună, dacă nu erau prinși. Acum vor infunda în hăsoarea, unde poate că se vor pocăi așa cum trebuie. Noi reținem faptul, fiindcă el arată bine, că toată ciostea și curăția sufletească, trămbițate de sectanți, sunt numai de paradă și numai spoișă.

În realitate, sufletul lor e plin de patimi și păcate, având nevoie să se pocăiască cu adevărat, mai mult decât cel contra căror strigă el că nu sunt pocăiți.

### Laponi și creștini ortodocși.

Laponii alcătuiesc un popor creștin, care numără vreo 50.000 suflete și trăesc în ţinuturile pline de ghiajă dintre Suedia și Rusia. De creștini, creștini sunt acești Laponi, dar nu se adună la biserică de cât de două ori pe an: la Paști și la sărbătoarea morților. Atunci se fac și căsătoriile și botezurile lor. Se va întreba însă cettitorul: ce legătură e între acest popor și noi români ortodocși? Dacă nu este o legătură, apoi este o oarecare asemănare, N'avem și noi Laponii noștri, care nu văd biserică decât de două ori pe an: la Crăciun și la Paști?

La aceste sărbători apare la biserică lume care n'a mai fost văzută în lăund parte la slujbele religioase, niciodată în timpul anului. Duminica și sărbătorile mulți găsesc de sigur mal nimicit să se ducă la cărclumă, în piață sau să caute felurite prilejuri de distracție.

N'am spus deci bine, că avem și noi Laponii noștri, cu numele numai de creștin.

### Biblia în Japonia.

În Japonia creștinismul se întinde foarte repede, datorită lucrului diferenților misionari. Screrile religioase, și în primul rând Sf. Scriptură, sunt răspândite în mare număr de către numeroase echipe de propagandă. Astfel, în multe hoteluri se găsesc zlare și reviste, în care sunt discutate chestiuni religioase, iar la hotelul „Imperial” din Tokio să se pule căte o Biblie, frumos legată, în fiecare cameră, pentru lectura pasagerilor.

## Semnele vremii.

Președintele unui catolic, Dr Nicolae Betegh, la congresul său de la Oradea-mare, a făcut o declarație extrem de importantă, care merită să ne atragă luarea aminte. Iată ce spune D-sa: „Biserica catolică nu mai trebuie să lupte contra reformației și ortodoxiei ci contra ateismului, pentru că ateismul se străduiește să schimbe ordinea socială. Aceasta e lupta cea nouă, pe care trebuie să o dea Unirea catolică din România.”

Din parte ne ne bucurăm de aceasta nouă direcție de muncă în sănătatea catolice, fiindcă dânsa se îndreaptă cu I pta ei contra ateismului, dar mai ales contra consecințelor lui la orașe și sate, adevărul dușman al întregii biserici creștine. Io nu ne ne întărim pe terenul de muncă adevărată, care va folosi tuturor bisericiilor, fiind vorba de un dușman comun foarte primejdios în primul rând pentru biserică catolică. Ateismul ignorant și îngânat, în fața bisericiilor creștine unite cu munca lor de combatere va trebui să cedeze concepției creștine firești și edificatoare.

S.

## INFORMAȚIUNI.

**Ziua Marelui Voevod Mihai la Arad.** În ziua de 8 Noemvrie, la sărbătoarea Sf. Arhanghel Mihail și Gavril, și în Arad ca și în toate localitățile din țară, după sf. liturgie s'a sărbătorit ziua onomastică a Marelui Voevod Mihai.

La Catedrala din Arad s'a ținut un Te Deum de către I. P. C. Sa Arhimandritul Dr. I. Suciu, cu mare asistență de preoți, pentru Marele Voevod, la care au asistat toate autoritățile civile și militare, iar la sfârșit părintele C. Turic a ținut o predică despre importanța zilei. A participat și o companie de soldați, în frunte cu drapelul și orchestra militară, ridicând prin prezența lor nivelul serbarei. Răspunsurile liturgice au fost date de coral societății „Armonia” sub conducereă Dlui prof. At Lipovan.

**Spre un răsbol între America și Japonia.** Toate gazetele din lume scriu că Japonia se pregătește de răsbol. Fabricile lucrează zi și noapte puști, mitraliere, tunuri, aeroplane etc. Și răsbolul pe care vrea să-l înceapă Japonia se îndreaptă împotriva Statelor Unite din America și, poate, și împotriva Rusiei bolșevice.

Mari neînțelegeri în partidul communist din Rusia. Tulburările din Rusia se țin lanț. Dacă până acum se răscula normal poporul muncitor, căruia nu i se dă să mănânce, de data aceasta peștele a început să se împuță dela cap. Comuniștilor de azi îi dor de viață veche și de aceea vor să-l trântească pe Stalin, care e vinovat, fiind că o dus Rusia de răpă. Lui Stalin aceasta nu-i place. Și de aceea a dat afară din partidul comunist o mulțime de tovarăși, în frunte cu Zinoview și Kamenew.

**Inainte de Hristos.** Aceasta este titlul unui volum de cuvântări scrise cu mult suflet, despre viață religioasă a popoarelor din antichitate, de preotul Ion Goron din Cluj.

Volumul, care conține 25 cuvântări — scrise cu competența unui preot care face studii, — are format mic și costă 20 leu.

**Izprava unui „pocăință”.** Baptistul Alexandru Pop din Șomoșcheș a fost condamnat la 15 zile închisoare, pentru că a intrat în timpul prelegerilor în școală și a bătut pe învățătorul Mihăescu din aceea comună. Lucru admis de legea baptistă.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

A apărut:

## Calendarul diecezan pe 1933

Cuprinzând 1. partea calendaristică, cu arătarea tuturor pericopelor din Apostol și Evanghelite, cari se citesc în Dumineci, 2. Conducătorii neamului și Bisericii românești, 3. eclipsele sau intunecările, 4. Târgurile din Ardeal și Banat, 5. Cunoștințe practice foto-sitoare, 6. Tariful poștal, 7. Partea literară cu un bogat cuprins și ilustrații, înfățișând întâmplările din anul 1932.

**Pretul Calendarului 14 Leu, iar cu semnatismul eparchiei Aradului 18 Leu.** Revânzătorilor se acordă cuvenitul rabat.

## Parohii vacante.

Prin strămutarea parohului Tiberiu Suciu, parohia Labașin (protopopiatul Lipovei) a devenit vacanță și pentru îndeplinirea ei în mod definitiv, conform rezoluției Ven. Consiliu episcopal Nr. 6115/932, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele împreună cu parohia sunt:

1. Un întravilan parohial, pe care se va zidi casă parohială din materialul edificiului școlar confesional, iar până la ridicarea casei alesul paroh va locui gratuit în casa proprie a preotului Tiberiu Suciu cu consensul acestuia.

2. Una seslune parohială din 32 jugh. catastrale,

3. Brul legal,

4. Stolele legale,

5. Eventuala întregire dela stat, pentru care însă parohia nu răspunde.

Alesul este obligat a suporta toate impozitele după întreg beneficiul parohial, va predica regulat și va catechiza elevii dela școala primară din loc în sensul legilor în vigoare.

Parohia e de clasa a III-a, reflectanții vor dovedi deci asemenea calificări.

Reflectanții sunt poftiți ca resursele ajustate cu documentele recerute și adresate Consiliului parohial din Labașin să le înainteze în termenul concursual. Oficiul protopopesc ort. român din Lipova, sub durata cărula, cu prealabilul aviz al protopopului tractual și pe lângă respectarea dispozițiunilor cuprinse în §-ul 33 din Reg. pentru parohii, se vor prezenta în sf. Biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Cel din altă Eparhie pot concura numai având consimțemantul P. Sf. Sale Părintelui Episcop Eparhial din Arad.

Dat în ședință extraordinară a Consiliului parohial ort. român din Labașin dela 28 Septembrie 1932.

Consiliul parohial

În înțelegere cu Fabriciu Manuilă ss. protopop.

— □ —

3-3

Citiți

»Biserica și Școala«

Red. responsabil: Protopop SIMION STANĂ.